

բերանի թարգմանիչն ալ շեղելով տեղ մը բնագրէն, հայ ազնուականի տաճարէն ու տաճարի մէջ իսկ միասին կը խմբէ նոյն տարերքն՝ ըսելով. «Գուսան եւ հացկատակ լինիս՝ եւ չամաչե՞ս, վարձակ՝ բող եւ երգեցիկ¹»։ Նախ ղիտելի է՝ որ այս տեղին ականարկութիւն է խնճոյից, ուր էր «հացկատակաց» բնիկ եւ «գուսանաց» ու «վարձակաց» սովորական հանդիսավայրը։ Երկրորդ՝ եթէ «գուսան եւ հացկատակ» այրեր են, «վարձակ, բող եւ երգեցիկ» անջատուած նախորդներէն, կանանց կոչումներ են հոս, տրուած մի եւ նոյն կամ տարբեր անձանց։ Նոյն «անառակ կանայք» են՝ որ ժԲ դարուն ղեռ կ'երեւին հարսանեկան հանդիսից ու կոչնոց մէջ եւս, եւ որոց ներկայութիւնը պսակի օրհնութեան՝ կ'արգելու Շնորհալին (Ընդհ. 42)։ — Գարեմբերդ յառաջ կը բերէ զիններուաց երեք քանդակներ, որոց երկուքն յունական՝ ունին սրնգահար կին մը կանգուն (Ա, 1274. Գ, 1826). եւ միւսն հռովմէական, ուր լկտի կանանց հետ խառն եւ անպարկեշտօրէն նստած են այրերը (Գ, 1837)։ Եթէ լինէին հայ քանդակողներ, անտարակոյս մեր նախնեաց տաճարներէն ալ պիտի

1. Ոսկ. Թղթ. Ա, 851. յն. լոկ՝ «Գուսան (միմոս) լինիս եւ չամաչե՞ս»։